

BİR BAKIŞTA

Bir bakışta 2024 yılı 4. Sayı

Değerli meslektaşlarımız,

Türk Oftalmoloji Dergisi, 2024 yılı 4. sayısı, 6 orijinal makale, 1 derleme, 2 olgu sunumu ve 1 editöre mektup ile bu mektuba yanıtta oluşuyor.

“Bilgisayar Görme Sendromu Olan Çocuklarda Kuru Göz Hastalığı Tedavisinin Psikososyal Sonuçlarının Araştırılması” başlıklı yazılarında Temeltürk ve ark.’nın büyük çoğunluğu kız olmak üzere 38 kişi üzerinde yaptıkları araştırma, bilgisayar görme sendromunda (BGS), kuru göz hastalığı (KGH) tedavisi sonrasında anksiyete düzeylerinde önemli bir azalma ve yaşam kalitesi işlevsellik puanlarında iyileşme olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgular, BGS ilişkili KGH’li pediatrik hastaların, uygun KGH tedavisi ile hafifletilebilen önemli psikososyal problemler yaşadığını altını çizmektedir (Bakınız sayfa 183-189).

Can ve Bayhan, “Mini-Monovizyon Tekniği ile Enhanced Monofokal (Mono-EDOF) Göz İçi Lens Uygulaması Klinik Sonuçlarının Trifokal Göz İçi Lens Uygulamalarıyla Karşılaştırılması” başlıklı çalışmalarına, 24 hastanın 48 gözünü dahil ederek, iki grubun sonuçlarını paylaşıyorlar. Enhanced monofokal (mono-EDOF) lenslerin, emetropi planlanarak kullanıldıklarında, yakın görmeye trifokaller kadar etkin olmadıklarını, ancak mini-monovizyon yaklaşımı ile uygulandıklarında yakın görmeyi iyileştirirken, trifokal lenslerin disfotopsi ve kontrast duyarlılıkta azalma sorunlarına dair, belirgin bir çözüm de ürettiklerini bildiriyorlar (Bakınız sayfa 190-197).

Çakar Özdal ve ark., “Türkiye’de Behçet Üveiti Tedavisi” başlıklı anket çalışmalarını, Türkiye’de üveit uzmanlarına elektronik posta yoluyla gönderilen ve Behçet hastalığına bağlı oküler tutulumda tedavi yaklaşımına dair 16 soru içeren web tabanlı bir anket ile yapmışlar. Bu anket ile Türkiye’de üveit ile uğraşan meslektaşlarımızın tedavi yaklaşımlarının belirlenmesi, Behçet üveiti olgularında biyolojik ajanların erken başlanması konusunda daha yüksek bir farkındalığı mümkün hale getirirken, konvansiyonel immünosupresif ve anti-TNF- α tedavi hazırlığı, güvenilirlik takibi, gebelikte ilaç kullanımı, aşılama ve cerrahi konularında da daha fazla bilgi paylaşımı gerektiğini göstermiştir (Bakınız sayfa 198-204).

Öner ve ark., “Retinitis Pigmentosa Olgularının Beck Depresyon Ölçeği ile Duygu Durum Değerlendirmesi” başlıklı çalışmalarına, kontrol grubu ile birlikte 134 kişiyi dahil etmiş, retinitis pigmentosa olgularında depresyon görülme sıklığı ve şiddetini normal bireylerden daha yüksek bulmuşlardır. Hastanın fonksiyonel görme testleri ile depresyon sıklık ve şiddeti arasında anlamlı bir ilişki saptandığı için, depresyonun bu hastalarda görsel fonksiyon testlerinin güvenilirliğini azaltabileceği ve hayat kalitesini düşürebileceği, bu nedenle retinitis pigmentosa olgularında fonksiyonel testlerin yanında ruhsal sağlığına da değerlendirilmesinin önemine dikkat çekilmiştir (Bakınız sayfa 205-211).

Zhang ve ark., “Oküler Travma ile Yatırılan Hastalarda Travmatik Beyin Hasarı” başlıklı retrospektif, son derece geniş kapsamlı gözlemsel çalışmalarında, oküler travma ile başvuran 316.485 hastanın 184.124’ünde (%58,2) travmatik beyin hasarı da bulunduğunu göstermişlerdir. Mortalite oranı düşük olmakla birlikte, bu hastaların zorlu bir rehabilitasyon ve sakatlık süreci yaşadıklarının dikkate alınması gerektiği, benzer analitik çalışmalar ile tarama ve rehabilitasyon çalışmalarına rehberlik edilebileceği ifade edilmiştir (Bakınız sayfa 212-222).

Özdemir Zeydanlı ve ark., “Regrese Prematüre Retinopatisi İlişkili Regmatojen Retina Dekolmanlarında Cerrahi Sonuçlar” başlıklı 14 hastanın 15 gözüne ait retrospektif çalışmalarında, primer cerrahi başarısızlık oranının tüm olgularda %53 olup; bu oranın, ilk cerrahi olarak skleral çökertme (SÇ) uygulananlarda %33, pars plana vitrektomi (PPV) uygulananlarda %100, kombine SÇ-PPV uygulananlarda %40 olduğunu bildiriyorlar. Yazarlar, özellikle konuşamayan hastalar için, olası komplikasyonları zamanında belirlemeyi ve müdahale etmeyi hedefleyen bir yaşam boyu muayene programı oluşturmanın zorunluluğuna dikkat çekiyorlar (Bakınız sayfa 223-227).

Batı ülkelerinde 55 yaşından büyük kişilerde görme kaybının önde gelen nedenleri arasında yer alan yaşa bağlı maküla dejenerasyonu (YBMD), dünya çapında da körlüğün başlıca nedenlerinden olup, Neri ve ark., bu sayıdaki derleme yazısında, özellikle koryokapillaris değişikliklerine odaklanarak YBMD’nin farklı evrelerini ele aldılar. Optik koherens tomografi (OKT) ve OKT anjiyografi gibi görüntüleme teknikleri ile artık çok daha detaylı incelenebilen koryokapillaris, YBMD’nin farklı evrelerinde farklı rolleri ile dikkati çekiyor. Gerek görsellerin zenginliği, gerekse yetkin yazarların kapsamlı literatür analizi bu derlemeyi alanında çok değerli bir referans haline getirmiştir (Bakınız sayfa 228-234).

Üzüm ve ark., “İnfanil Nefropatik Sistinozisli Hastalarda Göz Tutulumu” başlıklı olgu serilerinde 2 aileden 4 hastanın göz tutulumunu *in vivo* konfokal mikroskopi (İVKM) ve OKT bulguları eşliğinde değerlendirmiş, bu çalışma ile ilk kez İVKM ile kornea epitelinde kristallerin biriktiğini göstermişlerdir (Bakınız sayfa 235-239).

BİR BAKIŞTA

El-Gendy ve ark., "Bilateral Optik Sinir Kılıfı Distansiyonu İzlenen Tek Taraflı Papilödem" başlıklı olgu sunumlarında, genellikle oldukça simetrik bilateral bir paterne sahip olan papilödemin, nadir rastlanan tek taraflı olması durumu örneklenmiştir. Tek taraflı papilödem olgusunda optik sinir hasarını önlemek için erken tespitin gerekliliğine vurgu yapılmış, bilateral optik sinir kılıfı çapı ölçümlerine dayanarak, tek taraflılık durumu açıklanmıştır (Bakınız sayfa 240-245).

Mostafa Saadat, dergimizde yayınlanmış olan "Oftalmopati Eşlik Eden ve Etmeyen Graves Hastalığında *FOXP3* Polimorfizmlerinin Türk Popülasyonundaki Rolü" başlıklı makale konusunda editöre mektup yazısı kaleme almış, Yaylıoğlu Tuncay ve ark.'nın çalışmasına her iki cinsiyetten bireylerin dahil edildiği göz önüne alındığında, bildirilen sonuçların dikkatle yorumlanması gerektiğini bildirmiştir. Yaylıoğlu Tuncay ve ark., yanıt mektuplarında, yayımlanan makalelerindeki sonuçlar ile katılımcıları cinsiyete göre gruplandırarak yapılan analiz sonuçlarının benzer olduğunu, ancak, Mostafa Saadat'ın mektubunda vurguladığı gibi, X-kromozomundaki polimorfik lokusların, otozomal kromozomlardaki lokuslardan farklı olarak analiz edilmesi gerektiği konusunda aynı görüşte olduklarını bildirmişlerdir. Mostafa Saadat'ın yazmış olduğu mektup ve Yaylıoğlu Tuncay ve ark.'nın detaylı yanıtı, X'e bağlı polimorfik lokuslarla ilişkileri araştırarak araştırmacılar için yararlı bir bilgi kaynağı olacaktır (Bakınız sayfa 246-250).

Yol gösterici orijinal makale sonuçları, kaynak kitap niteliğindeki derleme, ilklere dikkat çeken olgu sunumları ile harmanlanan bu sayının da meslektaşlarımızın ilgisini oldukça fazla çekeceğine inanıyoruz.

**Saygı ve sevgilerimizle,
Editöryel Kurul Adına
Dr. Sait Eğrilmez**